

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію Надьон Вікторії Петрівни

«Губристична мотивація як фактор саморегуляції поведінки у молодшому шкільному віці», подану на 053 – психологія

Дисертаційне дослідження Надьон Вікторії Петрівни є актуальним та значущим як з практичної, так і з наукової позицій, адже сьогодні психологічний супровід школярів є нагальною потребою нашого суспільства, проте існує певна невизначеність у проблемі систематизації психологічних чинників саморегуляції навчальної діяльності та поведінки молодших школярів, що в цілому позначається на мірі їх психологічного благополуччя.

Рецензована робота характеризується високим евристичним потенціалом, адже висвітлює низку психологічних феноменів, релевантним викликам сучасної навчальної діяльності учнів початкової школи. Робота характеризується високим рівнем наукової новизни та теоретичної цінності.

Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна дисертаційної роботи не викликає заперечень. Надьон В.П. показано специфіку саморегуляції навчальної діяльності молодших школярів в залежності від їх типу губристичної мотивації та стратегій конкуренції; визначено особистісні властивості молодших школярів в залежності від типу губристичної мотивації; показано губристичну мотивацію та самооцінку соціального статусу як фактори розвитку саморегуляції поведінки молодших школярів. Автором розширено уявлення про саморегуляцію поведінки учня початкової школи та ролі губристичної мотивації як психологічного новоутворення молодшого шкільного віку у її становленні та типологічні особливості губристичної мотивації у молодшому шкільному віці; а також самооцінку та рівень домагань особистості молодшого школяра у зв'язку із саморегуляцією навчальної діяльності та губристичною мотивацією. У дослідженні дістали подальшого розвитку засоби психодіагностики особистості молодших

школярів, а також засоби психологічного супроводу саморегуляції поведінки та навчальної діяльності молодших школярів.

Зазначені формулювання новизни є коректними. Практична значущість роботи полягає комплексному вивченні ролі губристичної мотивації у саморегуляції молодших школярів; у створенні розвивальної програми із сприяння губристичної мотивації у саморегуляції навчальної діяльності молодших школярів; у стандартизації методики дослідження опитувальника конкуренції молодших школярів.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності загалом

Робота В.П. Надьон має чітку структуру, представлена вступом, трьома розділами, висновками до них, загальними висновками і списком використаних джерел, серед яких велику частку займають зарубіжні.

У вступі чітко обґрунтовано актуальність досліджуваної проблеми, науково коректно сформульовано мету, яка конкретизується у завданнях, визначено об'єкт та предмет, окреслено систему використаних у роботі дослідницьких методів, розкрито наукову новизну та практичну значущість результатів дослідження.

У першому розділі дисертаційної роботи дисертанткою було визначено, що молодший шкільний вік є сенситивним для розвитку губристичної мотивації особистості, яка має враховуватись у характеристиці мотиваційної сфери учнів початкової школи. Розвиток особистості та психічних процесів молодшого школяра на тлі розгортання навчальної діяльності як провідної, з одного боку, створює необхідні передумови для розвитку в дитини губристичної мотивації, а з іншого боку, актуалізація губристичних мотивів у навчальній, ігровій, дозвіллевій, спортивній та художній діяльності і спілкуванні з педагогом та однокласниками сприяє подальшому особистісному розвитку молодших школярів. Автор доводить, що губристична мотивація у молодшому шкільному віці чинить вплив на становлення саморегуляції поведінки учнів початкової школи.

У другому розділі Вікторія Петрівна охарактеризувала створений нею психодіагностичний комплекс для вивчення губристичної мотивації як чинника саморегуляції поведінки особистості молодшого шкільного віку, представлений низкою проєктивних та напівпроєктивних методик, що дозволяють характеризувати особистісну сферу учня початкової школи. У роботі показано, що виявлені дисертанткою типологічні профілі губристичної мотивації виступають як самостійні психологічні чинники становлення здатності до саморегуляції, утім за умови певних особистісних особливостей позитивний ефект губристичних мотивів підсилюється.

У третьому розділі дисертантка презентує програму психологічного супроводу розвитку губристичної мотивації як чинника саморегуляції молодших школярів, яка передбачала роботу психолога з батьками та учителями та власне із молодшими школярами із сприяння розвитку губристичного досягнення досконалості, оптимізації рівня розвитку губристичного мотиву досягнення переваги та загального розвитку і підтримки рівня губристичної мотивації разом із розвивальними впливами на академічну саморегуляцію та саморегуляцію поведінки. У роботі показано, що впровадження програми позитивно позначилось на показниках планування, моделювання, програмування, оцінки результату, гнучкості, самостійності та відповідальності у структурі саморегуляції навчальної діяльності учнів початкової школи.

Робота містить розгорнуті висновки, що узагальнюють її зміст, є логічними, віддзеркалюють основні результати дисертаційного дослідження.

Виходячи з аналізу основної частини роботи, можемо дійти висновку, що в ході виконання дослідження поставленої мети було досягнуто, а дисертація є завершеною науковою кваліфікаційною працею.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертаційна праця відповідає паспорту спеціальності, за якою вона подана до захисту.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри психології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди «Психологія розвитку суб'єктів педагогічного процесу» (державний реєстраційний номер 0121U100712 від 20.01.2021 р.).

Повнота викладення наукових положень, висновків та рекомендацій дисертації в опублікованих працях

Основні положення та висновки дослідження викладені у 7 наукових працях, в яких повнота висвітлення результатів та розкриття змісту дисертації відповідає чинним вимогам. Зазначені публікації повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертаційної роботи. Порушень академічної доброчесності у публікаціях автора та дисертації виявлено не було.

Отже, дисертаційне дослідження Н.В. Надьон виконано на високому науковому рівні, а отримані нові науково обґрунтовані експериментальні результати є суттєвим внеском у вікову та педагогічну психологію.

Дисертаційне дослідження, виконане Надьон Вікторією Петрівною за темою «Губристична мотивація як фактор саморегуляції поведінки у молодшому шкільному віці», є самостійним, завершеним, творчим науковим дослідженням, яке відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12 січня 2022 року, а її автор – Надьон Вікторія Петрівна - заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 – Психологія.

Рецензент:

доктор психологічних наук,
професор кафедри психології
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

Віра КРАМЧЕНКОВА

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ПТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №05/02/02-1424 від 05.04.2016;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: КРАМЧЕНКОВА ВІРА ОЛЕКСАНДРІВНА 2758216449;
Належність до Юридічної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 2758216449;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 248197DDFAB977E504000000E030E014FB03D04;
Видавець кваліфікованого сертифіката: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису (позначка часу для підпису): 16:54 12.12.2023;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)
Час та дата підпису (позначка часу для даних): 16:54 12.12.2023;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для даних від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)